

Projekt e-šolstvo

Osnutek priporočila za informatizacijo OŠ Hinka Smrekarja

Osnutek pripravila: Boštjan Žnidaršič
Irena Kerin

Ljubljana, julij 2010

Kazalo

<u>Vključitev šole v projekt e-šolstvo.....</u>	<u>3</u>
<u>Predstavitev in splošni podatki o šoli.....</u>	<u>4</u>
<u>Predstavitev in naloge e-ŠRT šole.....</u>	<u>4</u>
<u>Obstoječe IKT stanje na šoli.....</u>	<u>5</u>
<u>Osnutek akcijskega načrta.....</u>	<u>6</u>
<u>Opredeljevanje kazalnikov napredka informatizacije šole.....</u>	<u>7</u>
<u>Zaključek.....</u>	<u>8</u>

Vključitev šole v projekt e-šolstvo

Sodobna (informacijska) družba namensko, včasih tudi posledično, zahteva informatizacijo vseh subjektov, družbenih celic in posameznikov in jo kot pojem vesplošnega napredka in razvoja tudi spodbuja. Šola kot vzgojno-izobraževalni subjekt, šolstvo kot takšno in vsi v šolstvo in izobraževanje vpleteni posamezniki, pri tem niso nikakršne izjeme in se procesom informatizacije niti smejo, niti morejo izogniti.

Eden temeljnih ciljev projekta *e-šolstvo* je vzgojno-izobraževalnim ustanovam predstaviti in ponuditi možnosti ter priložnosti za razvoj, pridobivanje in vzdrževanje statusa *e-kompetentne šole*¹ in pojma *e-kompetentnosti* nasploh. Projekt ponuja in spodbuja priložnosti, da z razvojem projekta pridobljene in ustrezno razvite *e-kompetence* zaposlenih na VIZ-u, prispevajo k učinkovitejšemu delu učiteljev, razvoju samega pedagoškega procesa, kakor tudi ostalih dejavnosti, ki ga zagotavljajo in pogojujejo. Poleg tega, projekt širi idejo sodelovanja in povezovanja znotraj zavoda, kakor tudi med VIZ-i. Pri tem je uporaba IKT predstavljena in uporabljena kot neposredno orodje ali zgolj spremljajoč toda nujen dejavnik. Projekt *e-šolstvo* se trudi s pridobljenim znanjem, poznavanjem, izkušnjami in končno vizijo uveljavljanja *e-kompetentnosti* na VIZ-u, prispevati k procesu informatizacije celotnega slovenskega šolstva.

Osnovna šola Hinka Smrekarja se je v šolskem letu 2009/10 v projekt *e-šolstvo* vključila z namenom razvijanja in doseganja prej omenjenih skupnih ciljev *e-kompetentnosti* na treh ravneh:

- s svetovanjem vodstvu šoli ohraniti in razvijati t.i. »*e-kompetentno vodstvo šole*«, ki s timskim vodenjem in svojimi siceršnjimi kompetencami, neposredno vpliva in prispeva k informatizaciji šole,
- s svetovanjem, usmerjanjem in pomočjo organizatorju informacijskih dejavnosti na šoli, dvigovati nivo in kakovost uporabe obstoječih IKT resursov, kakor tudi razvijanja možnosti uporabe IKT; na ta način se na OŠ Hinka Smrekarja – skladno z okoliščinami, trenutnimi zmožnostmi in stanjem na šoli – zagotavlja največja možna podpora udeležnim v vzgojno-izobraževalnih procesih in dejavnostih,
- z ustvarjenjem in podpiranjem tehničnih, vsebinskih in ustvarjalnih potencialov, na šoli, si šola prizadeva ustvariti vse predpogoje, ki bodo posameznemu učitelju, omogočale in pomagale razvijati in povezovati uporabo IKT v njegovo lastno strokovnost in jo integrirati v t.i. *e-kompetentnost*;

Šola želi doseči napredek na vsakem izmed teh treh nivojev. Samo v primeru, ko bodo v načrtu informatizacije šole pripravljene kazalniki napredka pokazali dejansko napredovanje k

¹ Pojem *e-kompetentnosti* je mogoče definirati in opredeliti na različne načine, morda tudi z naslednjim opisom: "Digitalna pismenost je zavedanje, drža in sposobnost posameznikov za ustrezno uporabo digitalnih orodij in pripomočkov za identifikacijo, pridobitev, obravnavo, integracijo, evalvacijo, analizo in sintezo digitalnih virov, gradnjo novega znanja, oblikovanje medijskih izrazov in komunikacijo z drugimi, v kontekstu specifičnih življenjskih situacij, z namenom omogočanja konstruktivnega družbenega delovanja; in za razmišljanje o teh procesih." (Vir: Martin, A. in Grudziecki, J. (2006): DigEuLit: Concepts and Tools for Digital Literacy Development)

doseganju ciljev, bomo lahko govorili o oblikovanju *e-kompetentne šole* in uspešnem sodelovanju v projektu.

Predstavitev in splošni podatki o šoli

Naziv in naslov šole: *Osnovna šola Hinka Smrekarja, Gorazdova 16, Ljubljana*

Ravnatelj: Janez Špan

Naslov spletne strani: <http://www.hinko-smrekar.si>

Elektronski naslov šole: tajnistvo.osljhs@guest.arnes.si

Predstavitev šole najbolje opisujejo njene tradicionalne prednostne naloge. Med številnimi nalogami, projekti in dejavnostmi, so to: ustvarjanje spodbudnega učnega okolja, izvajanje izobraževanja ter spodbujanje samoizobraževanja vseh pedagoških delavcev, usposabljanje pedagoških delavcev za uporabo sodobnih informacijskih tehnologij, delovanje šole v programu računalniškega opismenjevanja in sodelovanje v projektu e-šolstvo, razvijanje odgovornosti pri učencih za delo v šoli, za odgovornost in pravilen odnos do okolja, v katerem živimo, skrb za razvoj nadarjenih učencev in pomoč učencem s posebnimi potrebami, sodelovanje z zavodom za šolstvo in drugimi institucijami s področja vzgoje in izobraževanja...²

Predstavitev in naloge e-ŠRT šole

E-šolski razvojni tim (e-ŠRT) OŠ Hinka Smrekarja je bil oblikovan v mesecu maju, ko je šola po prijavi tudi uradno pričela s sodelovanjem v projektu *e-šolstvo*. Šola je, preko vodstva šole in vodje e-ŠRT s svetovalcem vodstvu šole, v preteklosti že sodelovala v času dobave interaktivnih tabel v sklopu natečajev za dobavo interaktivnih naprav Ministrstva za šolstvo in šport RS ter natečaja v zvezi z dobavo opreme in izvedbo del za nekatere omrežne storitve.

Člani E-ŠRT so:

- Irena Kerin, organizator informacijskih dejavnosti na šoli, vodja e-ŠRT,
- Janez Špan, ravnatelj, član,
- Jerneja Meglen, učiteljica prve triade, članica,
- Mojca Dremelj Blažon, učiteljica druge triade, članica,
- Rebeka Velak, učiteljica matematike, članica,
- Maja Premrl, učiteljica slovenščine, članica,
- Mira Gregl Hrstič, učiteljica slovenščine, članica;

² Povzeto po informacijah na spletni strani <http://www.hinko-smrekar.si/dejavnosti/default.aspx>

Trenutna sestava e-ŠRT ustreza osnovnim načelom in priporočilom oblikovanja skupine in čim večji »vertikalni« in »horizontalni« pestrosti zastopanosti učiteljev v t.i. e-timu. Članstvo učiteljev v timu in zastopanost predmetnih področij in pouka razredne stopnje, so skladni s priporočili, da so člani tima tisti učitelji, ki pri poučevanju in pripravi na pouk, uporabi e-gradiv pri pouku in uporabi sodobne oblike komuniciranja z drugimi učitelji, starši in sodelavci - na splošno, uporabljajo sodobne pristope z uporabo IKT.

V svojih prizadevanjih, sestava e-ŠRT združuje tiste učitelje in delavce šole, ki so pripravljeni sodelovati in prispevati ter deliti svoja znanja na svojih predmetnih področjih, kakor tudi v splošnem v okviru šole.

Osnovna naloga e-ŠRT je priprava in spremljanje obstoječega IKT stanja, upoštevajoč vsebinske in tehnične kriterije informatizacije šole in uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije. Prav tako, e-ŠRT predlaga dopolnitve in spremembe priporočil s strani projekta v smislu izboljšanja trenutnega stanja na šoli ter izdela akcijski načrt informatizacije šole za šolsko leto 2010/11 ter predlaga akcijski načrt informatizacije za prihajajoča obdobja, t.j. za vsako naslednje šolsko leto.

Prav tako, e-ŠRT sprotno opredeljuje kazalnike napredka informatizacije šole in opravlja spremljavo izvajanja akcijskega načrta informatizacije šole.

Obstoječe IKT stanje na šoli

Šola, v okviru svojih možnosti, redno sodeluje na natečajih (programska oprema, storitve, interaktivne oprema in programska oprema, e-gradiva in storitve ter omrežne storitve in oprema), ki jih v okviru informatizacije VIZ-ov izvaja ministrstvo za šolstvo in šport RS. Šola na ta način skrbi za nakup najustreznejše informacijsko-komunikacijske opreme.

Prav tako, šola v okviru svojih (z)možnosti sama skrbi za opremljanje s strojno opremo in ustrezno tehnično podporo in storitve.

V šolskem letu 2009/10 so se učitelji udeleževali seminarjev in svetovanj s področja osnovnih računalniških znanj, svetovanj s področja uporabe interaktivne opreme pri pouku (interaktivne table) ter spleta izobraževanj in raziskovanj v okviru mednarodne konference (SirIKT).

Šola je dobro opremljena z računalniško opremo (stacionarni računalniki, prenosniki, mini-prenosniki, tiskalniki, optični čitalniki...), se pa zaveda, da nenehno opremljanje spremlja zastarevanje (in sčasoma posledična neuporabnost) računalniške opreme. Zato šola poskuša zastarelo računalniško opremo redno posodabljati.

Vsi računalniki v vseh prostorih so ožičeno povezani v lokalno računalniško omrežje in internet. Izvedba omreženja je izvedena po priporočilih stroke. Omejitve dostopa do omrežja internet predstavlja trenutna pasovna širina (8Mbps/768 Kbps). Aktivna oprema lokalnega omrežja je implementirana s stikali (10/100/1000 Mbps), brezžično računalniško omrežje je izvedeno po priporočilih stroke z zaščitenim dostopom (WPA2). Dostop do brezžičnega računalniškega omrežja je na voljo učiteljem in vodstvu šole. Brezžično računalniško omrežje ustreza standardom »Eduroam-ready«.

Šola s pridobljeno programsko opremo (sistemsko, uporabniško, didaktično) ravna odgovorno in se zaveda licenčnih pogojev in pogojev distribuiranja le-te.

Spletne strani šole so implementirane s sistemom SharePoint Services. Zaradi dobrih ocen oblike in strukture spletnih strani s strani uporabnikov, se je šola odločila, da v šolskem letu 2010/11 svojih spletnih strani še ne bo preselila na sistem Joomla, se pa v prihodnosti v tehničnem smislu pripravlja na takšen prehod. Šola ima v okviru ARNES-GVS vzpostavljeno uporabo virtualnih strežnikov za platforme Joomla in Moodle.

Osnutek akcijskega načrta

Osnutek kratkoročnega akcijskega načrta v šolskem letu 2010/2011 zajema opis prioritetenih področij, aktualnih vsebinskih in tehničnih elementov uporabe IKT na šoli:

- ugotovitev in natančen popis stanja na področju uporabe IKT pri pouku in drugih dejavnosti povezanih z uporabo IKT na šoli,
- popis materialnih potreb in nadaljevanje sistematičnega in načrtnega opremljanja šole s strojno opremo v okviru novih razpisov Ministrstva za šolstvo in šport republike Slovenije,
- nadgradnja šolskega računalniškega omrežja, postavitve brezžičnega omrežja (Eduroam) in priprava vsebinskih podlag in tehničnih rešitev za vzpostavitev enotne prijave AAI
- namestitev operacijskega sistema Windows 7 na zmogljivejše računalnike in posodabljanje druge systemske in uporabniške programske opreme na izbranih računalnikih (zbornica, kabineti, računalniška učilnica),
- priprava mini prenosnikov za potrebe e-mobilne učilnice,
- priprava seznama uporabnih e-gradiv po predmetnih področjih in širjenje primerov dobre prakse med učitelji predmetnega in vsebinskega področja,
- posodabljanje učnih načrtov z vključevanjem IKT,
- »oživitev« uporabe računalniške učilnice pri vseh predmetih – skladno s potrebami in prostorsko in organizacijsko razporeditvijo pouka ,
- predstavitev primerov dobre prakse – projekt *e-šolstvo* promovira predstavitev možnosti uporabe IKT pri pouku v razredu, uporabo didaktične programske opreme v računalniški učilnici, predstavitev didaktike uporabe interaktivne table in uporabo e-mobilne učilnice,
- izobraževanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za delo z e-gradivi,
- izobraževanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za uporabo različnih uporabniških programskih orodij,
- organizacija svetovanj v okviru *e-šolstva* (i-Table, varna raba interneta, specialno-didaktična programska oprema...)

- načrtno in sistematično posodabljanje šolskih spletnih strani (obvestila, novice, projekti, dosežki) – oblikovanje uredniškega odbora za pripravo in ažuriranje spletnih vsebin,
- dosledno sodelovanje v projektih in natečajih s področja opremljanja in uporabe IKT,
- postavitve in ažuriranje spletne podstrani »e-šolstvo«;

Na šoli se – v najkrajšem možnem roku – izvede svetovanje o varni rabi interneta in poznavanjem projekta SAFE.SI. Namen izobraževanja je dvojni: ozaveščanje učiteljev in zaposlenih na šoli o varni rabi internetnih storitev, kakor tudi prenos teh znanj na učence in njihove starše.

Akcijski načrt z vsemi potrebnimi atributi in opisi njegovega izvajanja (naloge, skrbniki nalog natančnejši opis naloge, izvajalci, terminski plani, način in opis izvajanja, merljivi kazalniki izvedbe naloge in napredka informatizacije šole) bo oblikovan in sprejet po preučitvi osnutka projekta informatizacije šole.

Opredeljevanje kazalnikov napredka informatizacije šole

V smeri ocenjevanja razvoja informatizacije šole, je sistematično opredeljevanje kazalnikov napredka in evalvacije učinkov posameznih akcij, neizogibno in nujno.

Splošne kazalnike napredka opisujejo naslednja merila in cilji:

- povečano in poglobljeno znanje in poznavanje uporabe IKT pri poučevanju, učenju (velja tako za učence kot tudi učitelje) – velja za vsa področja vertikalno: od razredne stopnje do predmetnih področij v zadnji triadi; pri tem naj opisi ne ostajajo na načelni ravni, temveč postajajo (v razumnem obsegu) sestavni del poučevanja slehernega učitelja,
- poenotenje nameščene (in uporabljane tudi sicer) programske opreme, z namenom lažje priprave podatkov, izmenjave informacij in predstavitve ter dela z računalniškimi podatki in vsebinami,
- postavitve enostavnega šolskega informacijskega sistema v obliki podatkovne zbirke za vodenje in evidentiranje razpoložljive strojne in programske opreme ter omrežnih storitev in njenih uporabnikov,
- priprava LMS sistema Moodle – po vzpostavitvi spletnega učnega okolja, predstavlja rast uporabnikov spletnih med učitelji nedvomen kazalnik napredka v smeri vzpostavitve sodobnih učnih okolij,
- nadzorovana in osmišljena uspešnost prenosa ustreznih kompetenc upravljanja, uporabe in vzdrževanja IKT z organizatorja informacijskih dejavnosti na posamezne uporabnike IKT opreme in sredstev na šoli;

Kazalniki napredka bodo na koncu vsakega šolskega leta ocenjeni s strani vodstva šole, vodje in predstavnikov e-ŠRT in svetovalca vodstvu šole.

Zaključek

Dokončno usklajen načrt informatizacije šole³ bo priloga oz. sestavni del letnega delovnega načrta šole. E-ŠRT na eni strani in svetovalec vodstvu šole na drugi, so dolžni spremljati in sprotno evalvirati postopke in aktivnosti informatizacije šole. Na podlagi sprotnih evalvacij, šola sprotno, glede na trenutna stanja in okoliščine, išče najboljše možne rešitve in se odloča ter sprejema – v pogledu informatizacije šole - najboljše možne rešitve.

Osnutek načrta informatizacije šole predstavlja in dokumentira tista področja in elemente informatiziranosti šole, ki bodo šoli pomagali pri načrtovanemu uporabi IKT, uporabnikom pa povečali zadovoljstvo in učinkovitost ter enostavnost njene uporabe na vseh področjih svojega dela.

³ Sprejemanje akcijskega načrta informatizacije šole je proces dogovarjanja in usklajevanj. Dokument, ki vsebuje osnutke akcijskega načrta informatizacije predstavlja izhodišča, ki s svojim značajem terjajo okvirni konsenz vseh udeležencev pri sprejemanju načel in usmeritev.